

3. Кондратьєв Р. Принципи права та їх роль у регулюванні суспільних відносин // *Право України*. 2012. № 2. С. 43.

4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 року № 2314-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 19.02.2025)

5. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Є. С. Назимко, С. В. Лосич, Ю. О. Данилевська та ін. / за заг. ред. проф. В. М. Бесчастного та О.М. Джужи. Київ: ВД «Дакор», 2018. 386 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-490-3-12>

ВИКЛИКИ У ПИТАННІ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН КОНЦЕСІЇ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Зайцев Є. О.

*аспірант кафедри державно-правових дисциплін
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Не встиг вітчизняний законодавець забезпечити гармонізацію законодавства України з законодавством Європейського Союзу як українську державність спіткали виклики воєнного часу. Тому наразі важливого значення набуває вирішення проблеми господарсько-правового регулювання відносин концесії в умовах як європейської інтеграції, так і повоєнного відновлення України. Євроінтеграція є головним і незмінним зовнішньополітичним пріоритетом України, а подальша розбудова та поглиблення взаємовідносин між Україною та ЄС здійснюється на принципах політичної асоціації та економічної інтеграції. Розвиток державно-приватного партнерства та концесії як його форми, з врахуванням провідного досвіду європейський держав сприяє економічній інтеграції України до Європейського Союзу.

Основними стратегічними документами для досягнення цих цілей є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони та Порядок денний асоціації Україна – ЄС. Угода про асоціацію визначає якісно новий формат відносин між Україною та ЄС і слугує стратегічним орієнтиром системних соціально-

економічних реформ в Україні, а поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі між Україною та ЄС, яка є частиною Угоди, визначає правову базу для вільного переміщення товарів, послуг, капіталів, а також регуляторного наближення, спрямованого на поступове входження економіки України до спільного ринку ЄС.

Україна розпочала тривалий та складний шлях до гармонізації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу, і вже у серпні 2019 року у Верховній Раді України було зареєстровано проєкт Закону про концесію [1], в пояснювальній записці до якого відмічено, що «законопроект покликаний забезпечити систематизацію чинних нормативно-правових актів, які регулюють здійснення концесійної діяльності, гармонізацію законодавства про концесії із законодавством про ДПП, імплементацію основних принципів здійснення концесій та ДПП відповідно до права ЄС та чітке регулювання всіх аспектів концесійної діяльності» [1].

З прийняттям нового Закону України «Про концесію» стало новим поштовхом розвитку економіки України, а перші здобутки, пов'язані із прийняттям Закону України «Про концесію», з'явилися вже в перший рік після набрання ним чинності. Так, 26 червня 2020 року Херсонська обласна державна адміністрація на офіційному веб-порталі повідомила про підписання угоди щодо передачі ДП «Херсонський морський торговельний порт» у концесію грузинсько-швейцарській компанії-консорціуму «Рисоїл-Херсон» [2]. Окрім цього, 20 серпня 2020 року Міністерство економіки України на офіційному веб-порталі повідомило про підписання договору про передачу в концесію спеціалізованого морського порту «Ольвія» між Міністерством інфраструктури України, ДП «Адміністрація морських портів України», компанією «QTERMINALS W.L.L.» та ТОВ «Кютерміналз Ольвія» [3]. Це лише поодинокі приклади ефективного залучення інвестицій в розбудову вітчизняної інфраструктури, які стали підставою для залучення інвестицій на загальну суму 3,7 млрд гривень в розбудову інфраструктури морських портів України. Вказане свідчить про ефективність оновленого механізму реалізації концесійних відносин порівняно із попереднім нормативним регулюванням.

Оновлене законодавство у галузі регулювання концесійних відносин передбачає велику кількість позитивних аспектів, зокрема, в Законі України «Про концесію» передбачено удосконалення регулювання відносин між контрагентами, які, домовляючись про умови здійснення, економічні наслідки концесії, беруть на себе зобов'язання не лише один перед одним, а й підтверджують свою спільну спроможність реалізовувати соціально-економічні зобов'язання перед державою та кінцевим споживачем. Разом з тим, недоліками Закону України «Про концесію» виступає незавершеність упорядкування вимог щодо угодоспроможності контрагентів та вимог, що

висуваються до довгострокової стратегії концесійної діяльності. Окреслені недоліки обумовлюють потребу у подальшому дослідженні нормативного регулювання концесії.

Тому у Верховній Раді 1 липня 2022 року зареєстровано законопроект № 7508 [4], спрямований на удосконалення законодавства з метою залучення приватних інвестицій через механізм державно-приватного партнерства. Його основною метою є прискорення відбудови інфраструктури, зруйнованої внаслідок війни, а також реалізація нових проєктів, пов'язаних із післявоєнним відновленням економіки України. Документ передбачає внесення змін до низки нормативно-правових актів, зокрема до законів України «Про державно-приватне партнерство» та «Про концесію».

Однією з порівняно нових віх у питанні господарсько-правового регулювання відносин концесії в умовах європейської інтеграції та повоєнного відновлення України є прийняття у 2025 році Закону України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» яким визначено, що Господарський кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) таким, що втратив чинність, з дня введення в дію цього Закону.

Вказаним законом впроваджується ряд нововведень як у господарських відносинах в державі, організаційно-правових формах юридичних осіб, правових режимах власності тощо, що не може не мати впливу і на відносини державно-приватного партнерства, що тільки розвиваються.

Враховуючи вищезазначене, виклики у забезпеченні господарсько-правового регулювання відносин концесії в умовах європейської інтеграції та повоєнного відновлення України є надскладними, проте у разі своєчасного прийняття законодавцем змін до нормативно-правових актів, опираючись на наукові доробки вітчизняних вчених, відносини концесії можуть стати локомотивом економіки та рушієм повоєнної відбудови держави.

Література:

1. Проект Закону про концесію : 1046 від 29.08.2019. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=1046&skl=10

2. Підписано перший договір концесії морського порту в Україні : офіційний веб-порта Херсонської обласної державної адміністрації від 26.06.2020 року. URL: <https://khoda.gov.ua/pidpisano-pershij-dogovir-koncesii-morskogo-portu-v-ukraini>

3. ПІДПИСАНО ДОГОВІР КОНЦЕСІЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО МОРСЬКОГО ПОРТУ «ОЛЬВІЯ». : Офіційний веб-портал Міністерства економіки України від 20.08.2020 року. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/>

631d0d38-5f3c-493a-ab3b-36ef3c5eed14?lang=ukUA&title=PidpisanoDogovir Kontsesii SpetsializovanogoMorskogoPortuolviia

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України : Проект Закону України № 7058 від 01.07.2022 р. URL : <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39902>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-490-3-13>

ДО ПИТАННЯ НОВАЦІЙ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Зайцев О. О.

*аспірант кафедри державно-правових дисциплін
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Питання повоєнної відбудови та відновлення України у 2025 році набуває ще більшої актуальності та значення. Сучасні виклики у світі та державі потребують нових пошуків та швидких, інколи нестандартних рішень. Електронна комерція відіграє значну роль як рушійна сила постіндустріальної економіки у ХХІ столітті. Питання ж захисту прав споживачів у вказаних умовах відіграє ще більшого значення.

Правове регулювання електронної комерції в Україні здійснюється Законом України «Про електронну комерцію». Вказаний нормативно-правовий акт закріплює визначення електронної комерції як «відносини, спрямовані на отримання прибутку, що виникають під час вчинення правочинів щодо набуття, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснені дистанційно з використанням інформаційно-комунікаційних систем, внаслідок чого в учасників таких відносин виникають права та обов'язки майнового характеру» [1].

Однією з ключових ознак електронної комерції є взаємодія бізнесу з клієнтами у цифровому просторі через застосування глобальної мережі Інтернет. Специфіка таких відносин вимагає окремого правового регулювання, зокрема з метою захисту прав клієнтів, оскільки вони як